SENAT

EXPUNERE DE MOTIVE

Propunerea urmărește două obiective complementare. Primul, de natură economică, constă în captarea progresivă a unei baze fiscale relevante în România din activitățile petroliere offshore, pe măsură ce acordurile existente se prelungesc sau se modifică substanțial și pe măsură ce se semnează acorduri noi. Al doilea, de natură informațională, implică instituirea unei obligații de raportare lunară aplicabilă tuturor titularilor, inclusiv celor cu acorduri în derulare, care va oferi, pentru prima dată, o imagine obiectivă asupra structurii forței de muncă în sectorul offshore românesc.

Propunerea introduce praguri obiective de rezidență fiscală în România pentru personalul-nucleu care lucrează pe perimetrele petroliere offshore. Pentru un titular tipic, conformarea la aceste praguri înseamnă că o parte a personalului, actualmente angajat prin scheme contractuale care evită fiscalitatea românească (manning companies în jurisdicții cu impozitare redusă, staff leasing transfrontalier, structuri în lanț contractual multinivel), va deveni rezident fiscal în România. Acest personal va plăti, conform prevederilor din Codul fiscal, impozit pe venit, CAS, CASS și contribuție asiguratorie pentru muncă.

Aceste venituri nu provin din amenzi, ci din însăși materializarea efectului economic pe care art. 25 din Legea nr. 256/2018 îl urmărea deja, în forma sa actuală, anume captarea unei baze fiscale relevante în România din activitățile petroliere offshore. Propunerea nu introduce sarcini fiscale noi pentru titulari sau pentru personalul lor ci modifică condițiile ce trebuie îndeplinite de personal din punct de vedere al rezidenței deci se schimbă persoana care plătește impozitul, prin transformarea unei obligații actualmente declarative într-un mecanism funcțional, calibrat juridic și operațional. Pe un orizont de 25 de ani, beneficiul economic estimat pentru bugetul consolidat variază și se poate situa între 400 de milioane de euro și 3 miliarde de euro.

Mai mult de atât, obligația de raportare lunară către Agenția Națională de Administrare Fiscală, ca pură obligație administrativă, se aplică tuturor titularilor, inclusiv celor cu acorduri în vigoare. Acesta este efectul imediat al propunerii, disponibil de la primul exercițiu de raportare după intrarea în vigoare a legii. Beneficiul este de natură să justifice propunerea independent de efectul economic.

Subliniem că propunerea nu generează cheltuieli bugetare suplimentare care să necesite alocări noi. Costurile administrative legate de dezvoltarea sistemului informatic pentru recepția electronică a Registrului personalului-nucleu (integrat în arhitectura existentă a Spațiului Privat Virtual al Agenției Naționale de Administrare Fiscală), constituirea funcției de constatare la Agenția Națională pentru Resurse Minerale, operaționalizarea protocolului inter-instituțional implică costuri modeste ce pot fi suportate integral din bugetele aprobate ale instituțiilor implicate, fără a fi necesare suplimentări bugetare. De asemenea, raportul cost-beneficiu este net favorabil bugetului consolidat, propunerea fiind, prin construcție, autofinanțată din primii ani de aplicare.

Articolul 25 din Legea nr. 256/2018 instituie, pentru titularii acordurilor petroliere referitoare la perimetre petroliere offshore, obligația ca cel puțin 25% din numărul mediu anual de angajați utilizați în vederea derulării acordurilor să fie

cetățeni români cu rezidență fiscală în România. Sancțiunea pentru nerespectare, prevăzută la art. 26 alin. (1) lit. m), constă într-o amendă echivalentă cu salariul minim brut garantat în plată înmulțit cu numărul angajaților pentru care nu a fost îndeplinită obligația.

În exercițiile fiscale de aplicare a acestei reglementări, nu există date publice care să indice nivelul real de conformare, nu există un raport public privind structura personalului în sectorul offshore românesc și nu există procedură sistematică de verificare. Sectorul vizat este, în același timp, unul de importanță strategică ridicată și de mare importanță pentru economia națională: un exemplu relevant este proiectul Neptun Deep ce ar urma să transforme România în cel mai mare producător de gaz natural din Uniunea Europeană.

Analiza aplicării textului legal actual relevă cinci deficiențe structurale ce vor fi prezentate mai jos.

În primul rând, sancțiunea este lipsită de un efect sancționator veritabil. Pentru un titular cu venituri anuale de ordinul miliardelor de euro, sancțiunea maximă calculată conform formulei actuale se situează în domeniul a câteva zeci de mii de euro. Raportul dintre sancțiune și valoarea producției este sub 0,001%, ceea ce face ca obligația să nu producă o constrângere economică reală și să nu-și atingă scopul sancționator.

În al doilea rând, criteriul *„cetățenia română"* prezintă vulnerabilități față de dreptul Uniunii Europene. Discriminarea directă pe baza cetățeniei este interzisă de art. 45 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) și de Regulamentul (UE) nr. 492/2011 privind libera circulație a lucrătorilor. Compatibilitatea actualului art. 25 cu dreptul UE nu a fost supusă unei analize legale până la acest moment dar formularea expune România la riscul unei proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor în temeiul art. 258 TFUE.

În al treilea rând, definiția *„angajat utilizat în derularea acordurilor"* este inoperabilă întrucât în industria offshore, 70–80% din forța de muncă este organizată în lanțuri contractuale multinivel. Sintagma actuală nu precizează nivelul la care se aplică obligația, nu acoperă personalul detașat comercial prin întreprinderi din alte state membre, nu acoperă personalul angajat prin entități cu sediu în jurisdicții terțe. Conformarea poate fi obținută formal prin restructurări contractuale.

În al patrulea rând, pragul uniform de 25% nu reflectă realitatea operațională a celor trei etape ale operațiunilor petroliere. Etapa de explorare necesită expertiză internațional concentrată; etapa de exploatare (cea mai lungă) permite o pondere semnificativ mai mare a personalului format intern. Un prag uniform calibrează ținta la cel mai scăzut numitor comun.

În al cincilea rând, lipsa mecanismelor de verificare sistemică întrucât nu există procedură de raportare periodică, protocol de schimb de date între autoritățile competente, sau date agregate publice. Obligația funcționează exclusiv pe baza unei raportări ad-hoc din partea profesionistului.

Cumulativ, aceste deficiențe transformă o normă strategică într-o obligație declarativă. Captarea economică pe care art. 25 actual o prefigura, venituri fiscale

și sociale generate de personalul cu rezidență fiscală română, rămâne, în practică, neaccesibilă bugetului consolidat.

Propunerea urmărește transformarea normei actuale într-un mecanism funcțional, prin cinci intervenții structurale interconectate.

Propunem introducerea unui prag dublu calibrat pe etape. Un prim prag, pragul de rezidență fiscală în România, se diferențiază pe etapele operațiunilor petroliere - 40% în explorare, 40% în dezvoltare, 50% în exploatare. Un al doilea prag, de 70%, se aplică agregat pentru rezidenții români și cetățenii statelor membre UE, SEE și Confederației Elvețiene, indiferent de etapă. Pragul dublu rezolvă simultan compatibilitatea cu art. 45 TFUE, criteriul *„cetățenie română"* este eliminat și înlocuit cu un criteriu obiectiv, neutru, de rezidență fiscală, și cu obiectivul economic al captării unei baze fiscale relevante în România.

Definirea operațională a personalului-nucleu printr-un criteriu teritorial obiectiv reprezintă un alt element al prezentei propuneri. Conceptul de personal-nucleu înlocuiește sintagma ambiguă *„angajați utilizați"*, folosind criteriul de 150 de zile calendaristice de prezență, pe teritoriul național, în apele maritime interioare, marea teritorială, zona contiguă, zona economică exclusivă sau pe platoul continental al României la Marea Neagră, în orice interval de 12 luni consecutive. Pragul de 150 de zile reflectă regimul de rotație 28/28 specific industriei offshore. Definiția acoperă personalul angajat direct de titular și de subcontractorii aflați în relație contractuală directă cu titularul, anume primul nivel de subcontractare, precum și personalul pus la dispoziție prin contracte de prestări de servicii având ca obiect principal sau accesoriu furnizarea de forță de muncă. Subcontractorii de nivel secundar și terțiar rămân în afara perimetrului direct al obligației: extinderea la întregul lanț contractual ar genera o sarcină de raportare greu de executat atât pentru titular, cât și pentru autoritățile competente. Captarea efectivă a personalului care lucrează prin subcontractori de nivel inferior se realizează oricum indirect, prin răspunderea solidară a titularului pentru obligațiile fiscale aferente întregului personal-nucleu.

În ce privește obligația de raportare lunară, menționăm că titularii vor transmite lunar Agenției Naționale de Administrare Fiscală un Registru al personalului-nucleu. Această obligație este aplicabilă tuturor titularilor, inclusiv celor cu acorduri semnate anterior intrării în vigoare a legii, fiind o obligație administrativă pură, neretroactivă în raport cu drepturile dobândite. Datele agregate vor fi publicate anual, oferind o imagine clară asupra structurii forței de muncă în sectorul offshore românesc.

Regimul sancționator ar urma să fie, de asemenea, rescris. Sancțiunile sunt instrumente de constrângere și nu surse de venit. Sancțiunea principală devine proporțională cu valoarea producției - 0,1% din valoarea producției anuale pentru fiecare punct procentual de diferență față de pragurile aplicabile, plafonată cumulat la 5% din valoarea anuală a producției. Pentru un titular cu producție anuală de ordinul miliardelor de euro, această sancțiune produce o disuasiune economică reală fără a deveni confiscatorie. Înainte de aplicarea sancțiunii complementare a suspendării autorizării etapei următoare, titularul depune un plan de corecție pentru o perioadă de cel mult 18 luni, conținând măsuri concrete de recrutare și formare profesională. Sancțiunea complementară operează numai dacă, după expirarea termenului de implementare a planului, neconformarea persistă. Astfel, în cazul în care titularul nu depune planul în termenul prevăzut

anuală de ordinul miliardelor de euro, această sancțiune produce o disuasiune economică reală fără a deveni confiscatorie. Înainte de aplicarea sancțiunii complementare a suspendării autorizării etapei următoare, titularul depune un plan de corecție pentru o perioadă de cel mult 18 luni, conținând măsuri concrete de recrutare și formare profesională. Sancțiunea complementară operează numai dacă, după expirarea termenului de implementare a planului, neconformarea persistă. Astfel, în cazul în care titularul nu depune planul în termenul prevăzut sau nu îl pune în aplicare conform calendarului aprobat, sancțiunea complementară se aplică direct.

Din punct de vedere al aplicării prevederilor propuse, subliniem că acordurile încheiate înainte de intrarea în vigoare a prezentei legi rămân supuse regimului actual al pragurilor și sancțiunilor și li se aplică exclusiv obligația de raportare lunară. Pragurile pe etape, mecanismele anti-evaziune și noile sancțiuni nu se aplică, în mod evident, retroactiv. Obligația de raportare, ca obligație administrativă pură, nu intră în coliziune cu prevederile în vigoare privind neretroactivitatea legii civile. Acordurile încheiate după data intrării în vigoare a prezentei legi se află integral sub noul regim. Prelungirile acordurilor existente dispuse în temeiul art. 31 din Legea nr. 256/2018 și actele adiționale care modifică perimetrul concesionat ori condițiile contractuale substanțiale sunt aprobate de Agenția Națională pentru Resurse Minerale condiționat de aderarea titularului la noul regim integral pentru perioada de prelungire, respectiv pentru durata actului adițional.

În temeiul art. 111 alin. (1) din Constituția României, republicată, vă adresăm rugămintea de a solicita Guvernului să comunice punctul de vedere asupra prezentei propuneri legislative.

INIȚIATORI:

Senator AUR – Eugen-Cristian Șipoș

Senator AUR – Niculina Stelea

Deputat AUR – Ionelia Florența Priescu

LISTA

Susținătorilor propunerii legislative – Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 256/2018 privind unele măsuri necesare pentru implementarea operațiunilor petroliere de către titularii de acorduri petroliere referitoare la perimetre petroliere offshore și onshore de adâncime

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
1.	SIMION GEORGE NICOLAE	AUR	
2.	BĂDĂLĂU VALENTIN	AUR	
3.	SORIN MUNCACIU	AUR	
4.	CĂCIUCHE MARIUS	AUR	
5.	BUTURĂ CRISTINA IRINA	AUR	
6.	Vulpoiu Dorel	AUR	
7.	COCHIU DRAGOS	AUR	
8.	Lucian Florin PUȘCAȘU	AUR	
9.	Valeriu Munteanu	AUR	
10.	PUȘCAȘU PETRE	AUR	
11.	GURLUI-DĂNUȚ OCTAVIAN	AUR	
12.	CIOBANU DANIEL-CĂTĂLIN	AUR	

LISTA

Susținătorilor propunerii legislative – Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 256/2018 privind unele măsuri necesare pentru implementarea operațiunilor petroliere de către titularii de acorduri petroliere referitoare la perimetre petroliere offshore și onshore de adâncime

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
13.	BORDIAN ALEXANDRU	AUR	
14.	MUSAT LUCIAN	AUR	
15.	BARSON TIBERIU CRISTIAN	AUR	
16.	Ramona - Joana Bruynseels	AUR	
17.	DASCĂLU CRISTINA EMANUELA	AUR	
18.	POPESCU ANTONIO GABI	AUR	
19.	HRISTU COSMIN	AUR	
20.	Bogdan Jenica	AUR	
21.	VÂRSAN CIPRIAN	AUR	
22.	BIRO DANIEL RĂZVAN	AUR	
23.	GHERASIM [illegible]	AUR	
24.	NEGOESCU MIHAI-BOGDAN	AUR	

LISTA

Susținătorilor propunerii legislative – Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 256/2018 privind unele măsuri necesare pentru implementarea operațiunilor petroliere de către titularii de acorduri petroliere referitoare la perimetre petroliere offshore și onshore de adâncime

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
25.	Popovici Flavi - Lauri	AUR	
26.	Prisecu Ionelia	AUR	
27.	LOVIN RAMONA	AUR	
28.	MICLĂU SAMUEL-VIRGIL	AUR	
29.	COLEȘA ILIE-ALIN	AUR	
30.	PĂUNESCU SIMU-TITUS	AUR	
31.	ENACHE MIHAI ADRIAN	AUR	
32.	GIANINA ȘERBAN	AUR	
33.	IOSUB COSMIN-TEODOR	AUR	

LISTA

Susținătorilor propunerii legislative – Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 256/2018 privind unele măsuri necesare pentru implementarea operațiunilor petroliere de către titularii de acorduri petroliere referitoare la perimetre petroliere offshore și onshore de adâncime

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
1	PEIU PETRIȘOR-GABRIEL	AUR	
2.	ȘIPOȘ CRIȘTIAN	AUR	
3.	CONSTANTINESCU ROLAND	AUR	
4	Ștefan Geamănu	AUR	
5	CHELARU MARIAN	AUR	
6	VLAHU NICOLAE	AUR	
7	NEGRU CORNEL	AUR	
8	LUMINIȚA TĂUCEAN-FERNANDES	AUR	
9	Andrei Dîrlău	AUR	
10	STOICA CĂTĂLIN-TUȚI	A.U.R.	
11.	Petre George Cazan	AUR	
12.	Silagyi Zsolt	AUR	

LISTA

Susținătorilor propunerii legislative – Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 256/2018 privind unele măsuri necesare pentru implementarea operațiunilor petroliere de către titularii de acorduri petroliere referitoare la perimetre petroliere offshore și onshore de adâncime

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
13	Toroșcă Ionel	AUR	
14	ȚICLEA MICHAELA	AUR	
15.	VASILE MARIAN	AUR	
16.	Lavric Sorin	AUR	
17.	[illegible] MARIUS-[illegible]	AUR	
18	SPAU DUMITRU	A.U.R.	
19	Ploeșu Laurențiu	A.U.R	